

Dr. Vincent Hoek
Enterprise Architect (EA), I-Interimrijk.nl,
onderdeel van de Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk

NOG NET NIET WAAR GEBEURD...

50 JAAR BACK TO THE FUTURE

“One-Two-Three-Four-Five... Five-Four-Three-Two-One... Volkel testing..., this is the Two-Two-Zeroo rrrrrrolling for a low level, hiiiiiiiiiiigh speed mission, do you copy, over?”. “Two-Two-Zzzzzerroooo this is Volkel Tower, rread you Five Square...”. Genietend voelde hij zijn rug in de stoel drukken... en draaide met illegale snelheid de snelweg op. Vijftig jaar geleden alweer... zijn diensttijd begin jaren '70. Het was de tijd van de F-104 Starfighter, van disco, Motown.... Hij had nog lang haar! The Doors, The Bee Gees, Queen. Onze krijgsmacht opereerde in Libanon met UNIFIL en bracht noodhulp naar Pakistan, Sudan en de Sahel. Inmiddels zijn we 108 missies verder.

Hij kijkt naar zijn zoon naast hem: “Kijk jongen: In 1979 werd de Zip-one-O-four vervangen door de F-16. Toen kwamen de Eighties: Glam Rock, Pop, Hip-Hop en Country: Jackson, Duran Duran, The Police, U2 en The Cure. Nederland zond haar krijgsmacht uit als observanten en voor inzet bij reddingsoperaties. Wij joegen op mijnen in de Rode Zee en in de Golf van Suez. Wij brachten tenten naar Ethiopië en Irak en Iran vlogen elkaar in de haren. In 1989 deden wij mee aan UNTAG in Namibië. De Berlijnse Muur viel in datzelfde jaar. Exit Koude Oorlog.

Het vredesdividend bracht zowel bezuiniging als inspanning in de vorm van *Peace Keeping* missies. Onder klanken van Grunge en Rap, van Nirvana en Pearl Jam tot MC Hammer en Vanilla Ice kwam Nelson Mandela vrij in 1990. Nederlandse militaire vlogen Rode Kruis vluchten naar

Roemenië, deden mee aan *Provide Comfort* in Noord-Irak. Mensen opereerden binnen UNSCOM, UNAMIC en UNTAC (Cambodja). Wij draaiden UNPROFOR in voormalig Joegoslavië en UNPF op Cyprus. Er waren de embargo operaties, zoals op de Adriatische Zee. Het luchtwapen werd ingezet boven Bosnië, Kroatië en Kosovo. Mijnen werden geruimd in Mozambique en Cambodja. De krijgsmacht draaide operaties in Centraal-Afrika (Grote Merengebied), Angola, Haïti en Georgië.

De vredesoperaties vielen samen met de opkomst van digitalisering en verregaande automatisering, met nieuwe uitdagingen op het gebied van informatie en elektronische oorlogvoering. Toen kwam de eeuwwisseling. Nederland kocht de F-35. Wij luisterden naar Adult Contemporary en R&B muziek; van Linkin Park, Cold Play, Daft Punk en Nickelback tot de Red Hot Chili Peppers. Nederland deed mee met SFOR en KFOR, we zaten in Bosnië-Herzegovina, Somalië en Albanië. We evacueerden in Eritrea, hielpen bij natuurrampen, zoals orkaan Mitch en bij aardbevingen in Turkije, Mozambique, Sumatra en Iran (Bam) ...”

“Ja, lekker pap, die nostalgie van jou, maar de boel is intussen wel ff anders geworden hè? Terwijl jullie dienstplicht halverwege de jaren '90 van de vorige eeuw werd afgeschaft, kwam ook het internet op. Dit leverde onze tegenstanders nieuwe mogelijkheden van online rekrutering en training. Aanvalstactieken kopiëren en online aankopen faciliteren werd makkelijker. Wij leven sindsdien in een tijd

van virtuele online invloedssferen, wereldwijde synchronisatie van aanvalsmomenten, 3D-printen, microsattelieten, cryptomunten en cyberaanvallen. Solarwind bijvoorbeeld, op de kritische infrastructuur van Westerse landen. De maatschappelijke cohesie van hele staten en daarmee het draagvlak voor een missie, kan in een paar weken vervagen. Data manipulatie bracht ons Brexit en een interessante president met grote gevolgen voor de internationale institutionele rechtsorde. Fake News laat hele bevolkingsgroepen twifelen aan wetenschap en het bevoegd gezag, zodat niemand meer weet of een pandemie een uit de hand gelopen gevalletje garagebiologie is, of domme pech met een slecht gekookte vleermuis.

Militaire inzetgebieden kennen steeds meer datadragers, van drones tot rondhangende munitie die wacht tot zich een doel voordoet. Hoe weet je nog wat, hoe, waar gebeurd is, als data makkelijk te manipuleren zijn? Jullie kunnen moeilijk weer zo'n fotorolletje kwijt raken.

Wij kampen met autocratische regimes die slim data gebruiken om hun bevolking onder de duim te houden, maar wel op basis van de IT-verkrotting van 75 jaar remmende voor-sprong. Westerse regeringen proberen momenteel een nieuw evenwicht te vinden tussen het beheersen van de coronapandemie, het beteugelen van hun economische krimp en het

“Hoe weet je nog wat, hoe, waar gebeurd is, als data makkelijk te manipuleren zijn? Jullie kunnen moeilijk weer zo'n fotorolletje kwijt raken.”

zoeken naar alternatieven voor hun veel te lange logistieke lijnen naar moeizame landen. Tegelijkertijd proberen zij nieuwe kansen te creëren die fundamenteel zijn voor het behoud van hun sociale cohesie, de levensvatbaarheid van hun populaties en de geloofwaardigheid van hun krijgsmachten die na jaren van bezuinigen kampen met niet te vullen vacatures.

Van soldaat tot wapenplatform zullen data hoogwaardige *Data Governance* nodig hebben en een hoge volwassenheidsgraad van alle onderliggende organisaties, om de juiste data, op het juiste detailniveau, toe te kunnen passen voor elke fase van de inzet. Militairen zullen in staat moeten zijn om data uit verschillende systemen en zelfs uit verschillende organisaties snel samen te smeden tot nieuwe inzichten.

Dankzij digitalisering kunnen tegenstanders steeds goedkoper een steeds breder pallet aan dreigingen ontwikkelen. Inzet vindt steeds vaker plaats in samenwerkingsverbanden van multinationale strijdkrachten, waarbij verschillende disciplines van verschillende wapen- en dienstvakken razendsnel zullen moeten worden gecombineerd om de commandant de optimale effecten mogelijkheden aan te kunnen bieden.

Het aantal krijgsmacht-taken is sinds de Koude Oorlog dramatisch toegenomen. Het werkte-rein beslaat allang niet meer alleen (zelf)verdedigingsmissies, maar ook uit civiel-militaire samenwerking, humanitaire hulp, *peace keeping*, *peace enforcement*, rampenbestrijding, wederopbouw, grensbewaking en antiterreur operaties. In internationaal verband!

De aanvullende missies zijn misschien niet zo veeleisend als gevechtsmissies, maar veel complexer in politiek-juridische zin en ook in technische zin.

Onze krijgsmacht heeft de afgelopen 50 jaar veel op de mat gebracht, maar voortaan zal zij moeten leren werken als één data ecosysteem... één flow.”

“Denkend aan Holland, zie ik brede rivieren, traag door on-eindig laagland gaan...”